

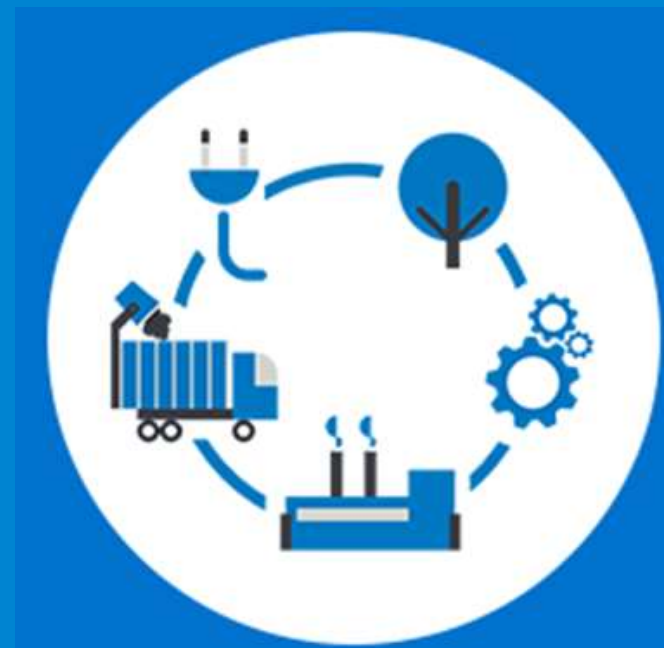
LIFE RINGMAJANDUS JA ELUKVALITEET

Krista Kupits

Keskkonnaministeerium

Keskkonnakorralduse osakond

LIFE programmi infopäev 01.06.2022

LIFE programm

Eesmärgid:

aidata kaasa üleminekul ringsele, energiatõhusale, taastuenergiat põhinevale ja kliimale vastupidavale majandusele

Kaitsta ja arendada keskkonnaseisundit

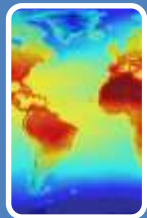
Peatada elurikkuse vähenemine

Loodus ja elurikkus

Ringmajandus ja elukvaliteet

Kliimaprojektid

Puhtale energiale üleminek

Tegevused:

Edendada parimaid praktikaid ja käitumuslike muutuseid

Edulugude juurutamine suurel skaalal

Taastuvalle energiale üleminekul turutõkete eemaldamine, oskuste suurendamine

Teadlikkuse tõstmine

Panus järgmistes valdkondades:
ringmajandus, müra, õhk, kemikaalid,
roheline ja ringmajandus, mere- ja
rannikumajandus, müra, pinnas,
jäätmepild, vesi ja linnakeskkond.

Ametiasutuste ja muude sidusrühmade toetamine ELi
keskkonnaalaste õigusaktide rakendamisel.

Toetus tehnoloogiatele ja lahendustele, mida on
projekti kestuse jooksul võimalik ellu viia

Integreeritud projektid ringmajanduse

„Traditsioonilised” LIFE-projektid (SAP)

- Arendada, demonstreerida ja edendada uuenduslikke tehnikaid, meetodeid ja lähenemisviise;
 - aidata kaasa teadmistebaasi loomisele ja parimate praktikate rakendamisele;
 - toetada asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitika väljatöötamist, rakendamist, järelevalvet ja jõustamist, sealhulgas parandades juhtimist kõigil tasanditel, suurendades eelkõige avaliku ja erasektori osalejate suutlikkust ning kodanikuühiskonna kaasamist;
 - Soodustada edukate tehniliste ja poliitikaga seotud lahenduste laiaulatuslikku kasutuselevõttu asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitika rakendamiseks, korrates tulemusi, integreerides seotud eesmärgid teistesse poliitikavaldkondadesse ning avaliku ja erasektori tavadesse, mobiliseerides investeringuid ja parandades juurdepääsu rahastamisele.
-
- Kaasrahastamise määr 60 % maksimaalselt
 - Maksimaalne kestus 10 aastat

- **SAP** – Innovaatiline lahendus või parim praktika
- **Innovaatiline lahendus:** rakendatakse varem või mujal katsetamata **tehnikat või meetodit**, mis võrreldes hetkel parimate tavadega võivad anda keskkondlikke eeliseid ning **mis on hiljem sarnastes tingimustes laiemalt rakendatavad**
- **Parim praktika:** juurutavad, testivad, hindavad ja levitavad antud projekti spetsiifilises, nt geograafilises, ökoloogilises või sotsiaalmajanduslikus kontekstis uusi või tundmatuid **meetmeid, metoodikaid või lähenemisviise**, mida on võimalik ka **mujal sarnastes tingimustes rakendada**

Strateegilised Integreeritud projektid (SIP)

- Ringmajandus: riiklikud või piirkondlikud ringmajanduse tegevuskavad, strateegiad, teekaardid või muu sarnane
- Jäätmed: riiklikud ja piirkondlikud jäätmekavad (WMP)
- Vesi: vesikonna majandamiskavad (RBMP)
- Õhk: õhukvaliteedi kavad vastavalt välisõhu kvaliteedi direktiivile või riiklikele õhusaaste kontrolli programmidele (NAPCP)

Ringmajandus ja elurikkus

- Selle allprogrammi eesmärk on hõlbustada üleminekut jätkusuutlikule, ringsele, energiatõhusale ja kliimale vastupidavale majandusele, mürgivabale keskkonnale ning kaitsta, taastada ja parandada keskkonna kvaliteeti.
- Keskkonnaprobleemide lahendamise, parimate praktikate, lahenduste ja integreeritud lähenemisviiside välja töötamine, katsetamine ja demonstreerimine koos vastava teadmibaasi täiustamisega

- allprogrammile Ringmajandus ja elukvaliteet on eraldatud orienteeruvalt 697,5 miljonit eurot ajavahemikuks 2021–2024

KESKKONNAMINISTEERIUM

Allprogrammi prioriteetsed valdkonnad

- Ringmajandus ja jäätmed
- Õhk
- Vesi
- Pinnas
- Müra
- Kemikaalid
- Euroopa „Bauhaus“ strateegia

1. Ringmajandus ja jäätmed

- **Ringmajanduse põhimõtete rakendamine**, sh teisene toore, väärtusahelad, tööstussümbioos, teadmiste vahetus ja uute ärimudelite arendamine
 - Elektroonikajäätmete liigiti kogumine ja ümbertöötlemine
 - Akude ja patareide kogumine ja ümbertöötlemine
 - Autoromude ja laevaromude probleemi lahendamine
 - Plastiku, biojätmete, tekstiilide, ehitus-lammutusjätmete või pakendite kogumine ja ümbertöötlemine
 - Komposiitmaterjalide ümbertöötlemine
 - Kriitilise tähtsusega toormaterjali eraldamine jäätmeteks

Olulisimad muudatused

- Ohtlike aineid (nt asbest) sisaldavate jäätmete identifitseerimiseks, jälgimiseks, eraldamiseks, ennetamiseks ja saastest puhastamiseks uuenduslike lahenduste rakendamine, et võimaldada töödeldud jäätmete lisandväärtusega ringlussevõttu ja ohtlike ainete ohutut kõrvaldamist või probleemi ulatuse vähendamist. projekti raamistik. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ainetele, mida peetakse keskkonnale ja inimeste tervisele kõige kahjulikumateks ja mida nimetatakse ka probleemseteks aineteks.

-
- Õhu kvaliteedi parandamine ja peenosakeste emissiooni vähendamine
 - Valdkondades, mis kasutavad tahkeid kütuseid
 - Ehitus, kaevamine jm tolmu tekitav tegevus
 - Teeehitus, teekasutus
 - Alternatiivkütuste kasutamine
 - Innovaatilised tehnoloogiad, et vähendada autodest eralduvaid peenosakesi
 - Transpordi müra vähendamine

- Vee kvaliteedi parandamine
 - Orgaanilise reostuse (toitainete), mis on tekkinud inimtegevuse tõttu, vähendamine
 - Keemiliste saasteainete vette sattumise vähendamine (sh mikroplastik)
- Üleujutuste ja põua riski vähendamine
 - Looduslikud lahendused
 - Innovaatilised ennetus ja kaitse tehnoloogiad
 - Innovaatilised riskihindamise lähenemised
- Innovaatilised projektid, mis panustavad vee säästmisesse või hüdro-morfoloogiliste lahenduste väljatöötamine
- Mere ja rannikuäärsed tegevused
- Veetööstus

- Mulla ja pinnase olukorra taastamine, parandamine ja kaitse
- Innovaatilised pinnase ja mulla hooldamise tehnoloogiad, mis vähendaksid erosiooni, toitainete leostumist pinnasest ning kaitseksid äärmuslike ilmastikuolude eest
- Tehnoloogiad ja lahendused, mis kaitsevad saastumise eest

Kemikaalid

- Keemiliste ainete ja segude säästlikum kasutamine eraldi, toodetes ja lõpptoodetes (sealhulgas pestitsiidid, väetised, antimikroobsed ained ja nanomaterjalid), parem teave lõpptoote keemilise sisalduse, õnnetuste ennetamise ja sellega seotud teadliku ostmise kohta, sealhulgas kemikaalide riskijuhtimise, materjalide ringluse ja kliimamuutuste seos.
- Digitaalsed tööriistad, meetodid ja mudelid ning andmete analüüsi suutlikkuse arendamine, et loobuda loomkatsetest.

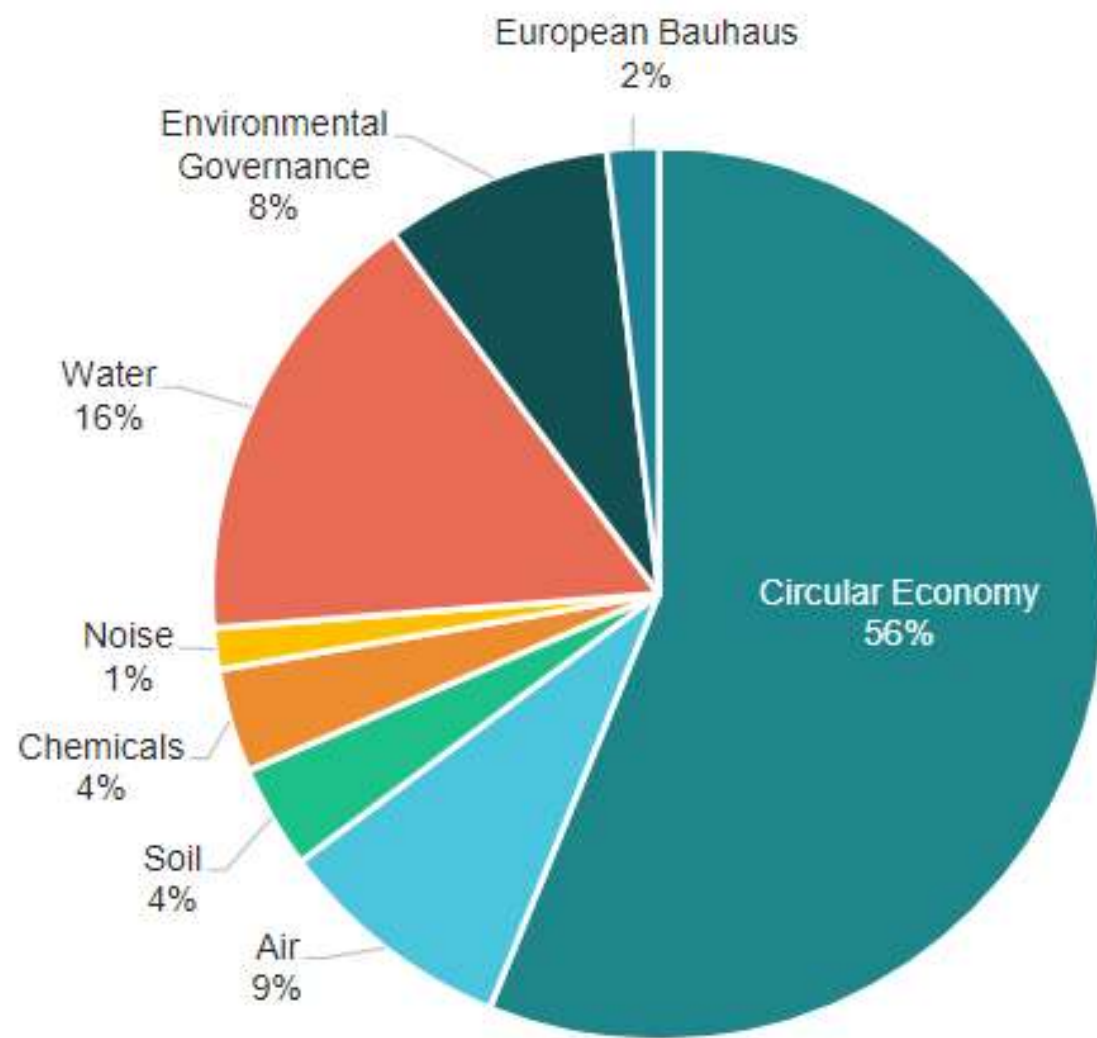

- Projektid, mis keskenduvad uute hoonete keskkonnamõjude terviklikule vähendamisele
- Ettepanekud ringrajoonide kohta, mis hõlmavad ringväärtusahelate loomist, et edendada linnamajandust, luues samal ajal linnade ja territoriaalse uuenemise.-
- Ettepanekud bioloogilise mitmekesisuse säilitamiseks või taastamiseks, mis aitavad New European Bauhaus rakendamisele - uuenduslikud arhitektuursed lähenemised elusloodussõbralikele hoonetele jne.

Ringmajandus

- Eelmisesse taotlusvoorru esitati 267 ringmajaduse ja elukvaliteedi projekti
- Keskmise toetuse summa oli 2.2 miljonit eurot

Olulised kuupäevad	
Voor avati	17. Mai
Avalduste esitamise tähtaeg	4 oktoober, 17.00 CET
Tagasiside avaldustele	2023 märts
Allkirjastamised	Juuni-juuli 2023

Sel aastal on eeldatav toetussumma kokku 92 miljonit eurot, mis jaguneb kuni 38 projekti vahel

Üldinfo

https://cinea.ec.europa.eu/life/circular-economy-and-quality-life_en

Toetuse infomaterjal

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/life/wp-call/2021-2024/call-fiche_life-2022-sap-env_en.pdf

Eesti ringmajanduse koduleht

<https://ringmajandus.envir.ee/>

